

ga hudo obdelala. Oba poškodovana se zdravita v ptujski bolnici.

Trije neznanci napadli sejmarja. Ivan Manček, 38letni posestnik od Sv. Tomaža v župniji Šmarje pri Jelšah, se je podal v Podplata na sejmo, da bi kupil vole. Na cesti je bil napaden od treh neznancev, ki so mu prizadeli s krepeli hude poškodbe po glavi, rokah in na desnem očesu.

V kovček pred orožniki. Na Pobrežju pri Mariboru so iskali orožniki avstrijsko državljanko I. B., ki je bila že izgnana iz naše države in še ima presediti kazen 5 dni. Iskana se je zgodaj zjutraj skrila pred žandarji v velik kovček, kjer so pa jo le izsledili.

Iz pretepa v smrt. Fantje iz Lubenske gore pri Novem mestu so pred odhodom k vojakom popivali in so se v pijanem stanju stekli. Jože Primc, 23letni kmečki sin iz Podljudna, je dobil v pretepu tako hude poškodbe, da jim je podlegel. Mesto k vojakom, so ga zanesli na pokopališče.

Poneverba v Domžalah. V Domžalah pri Ljubljani so predali v preiskovalni zapor v Kamnik 37letnega Ivana Cedilnika, blagajnika in knjigovodjo podjetja »Universal« v Domžalah. Podjetje ga dolži, da je poneveril v daljšem času 250.000 Din.

Nerazumljivi nagibi požigalca. Pri vinskem trgovcu in posestniku Antonu Müllerju v Stobu pri Domžalah je služil že štiri leta kot hlapec 28letni Martin Esih, doma iz Zreč pri Konjicah. Hlapec je gospodarju pripovedoval, da mu je neki tujec pri delu zaupal, da bo ta in ta večer se prikazal v Domžalah rdeči petelin. Trgovec je ves razburjen obvestil o grozeči požarni nevarnosti Domžalčan. V skednju so opazili pri Müllerjevih med steljo gorečo svečo, na kateri je manjkalo štiri prste in bi bil izbruhnil za cele Domžale nevaren ogenj. Svečo so ugasnili in po daljšem trudu so orožniki izsledili krivca v hlapcu Esihu, ki je priznal, da je hotel gospodarja z gorečo svečo samo malo postrašiti. Esiha so oddali v zapore v Kamnik.

Izpred sodišča.

Potrjena obsodba na dosmrtno ječo. — Apelacijsko sodišče v Ljubljani je potrdilo sodbo mariborskega okrožnega sodišča, po kateri je bila prisojena Karlu Adlerju dosmrtna ječa radi roparskega umora poštnega sla Žunka v št. Ilju v Slov. goricah. Adler je že oddan v kaznilnico v Mariboru.

Nepoboljšljiva tatica. V Mariboru je bila zadnje dni obsojena na poldrugo leto robije 33letna Milka Šabanovič iz Zagreba. Omenjena je imela že 33krat opravka s sodiščem radi tatvin. Lani novembra se je pritepla iz Zagreba v Maribor, kjer je kradla blago po raznih trgovinah.

Pijanost — vzrok bratomornega čina. Ivan Vreš, 22letni posestnikov sin iz Žahenberca pri Rogatcu, se je 20. marca pri kohanju v vinogradu napil. Zvečer omenjenega dne je zaklal svojega mlajšega brata Antona in je bil 13. aprila v Celju obsojen na tri leta robije, ker je krvavo dejanje skesano priznal.

Slovenska Krajina.

Duhovniške spremembe. G. Škraban Janko, kaplan, je iz Gornje Lendave prestavljen v Prevalje, g. Gomboc Franc, iz Velikih Dolenc v Gornjo Lendavo, g. Horvat Egidič, bivši frančiškan in župnik v Ameriki (Betlehem) za župniškega upravitelja v Velike Dolence, g. Škafar Ivan, kaplan v Prevaljah, gre na daljši bolezenski dopust.

Gornja Lendava. Kakor iz neba nas je zajelo: g. kaplan Škraban je prestavljen. Tako je šlo od ust do ust in vsak je žalostno povešal glavo, razen tistih »prijateljev« cerkve, katerim je bil on trn v peti, ki je vedno odkrito, odločno nastopil in obsodil, kar je bilo obsodbe vredno. V tem se je ločil od mnogih drugih, ki v dobro svojega prijateljstva večkrat odstopajo od svoje ravne črte. G. Škrabana bo pogrešalo vse. Ustanovil in vodil je Prosvetno društvo, Marijin vrtec, vodil pa nekaj časa sploh vsa katoliška društva in bratovščine. Neverjeten razcvit v poldrugem letu. Vse je ležalo na njegovih ramah in zdaj odhaja v Prevalje. Ne moremo vse-

ga napisati, kar je storil pri nas dobrega v vsakem oziru. Za njim žalujejo naši otroci, mladina, moške in žene, povsod ga bomo pogrešali. Bil je tudi prijatelj »Slovenskega gospodarja« in mislimo, da so bile njegove novice, ki so nasprotnike tako razburjale. Pa si pač ne moremo pomagati, Bog naj mu vse poplača in blagoslovi njegovo delo na novem mestu in želimo kmalu veselega svidenja.

Mačkovec. Naši čitatelji se še gotovo spominjajo novice, kjer smo grajali cesto od naše šole do Pečarovca. Nekateri so se razburjali, pa ponovno upamo trditi, da daleč daleč ni take ceste, kot je ta na nekaterih mestih. Zgodil se je sličen slučaj. V Pečarovcih blizu Palatina so nametali blato in zemljo na cesto in to skoraj pol metra. Prizadeti je protestiral, prišla je občinska komisija, ki je ugotovila, da je cesta z zemljo in blatom dobra. G. Palatin, član srezk. cestnega odbora, je izjavil, da se pritoži na višjo oblast. To je komisijo pogrelo, posebno predsednika občine, ki je pristopil k Palatinu in mu zaklel Boga. Več ne poročamo. Vsak si naj pravi sodbo sam. — Očividec.

Sv. Sebeščan. Imamo »krasne« Gasilski dom in tudi na »primernem« mestu. Ne smejte se! Če ne bi bila to resnica, bi vendar naši gasilci uspeli in bi spravili brizgalno iz sedanje podrtine na breg blizu cerkve. Pa ta presneta politika je vedno slepa. In tako bi ostala brizgalna še vedno v grabi v tisti bajti, in če naši gasilci prispejo kedaj na kraj požara, ko je tega konec, se naj nihče ne čudi. Res je sicer, da je

Prestolonaslednik se uči mehanike

Romunski kralj Karol je dovolil svojemu sinu, prestolonasledniku Mihaelu, ki mu je zdaj 16 let, da stopi v uk v mehanični stroki. Prestolonaslednik se zanima za ključavničarstvo in bi se rad izučil tega rokodelstva. Zato bo kraljev sin prihodnje dni vstopil kot učenc v bukareštansko podružnico Fordovih podjetij, kjer bo prebil zaenkrat tri tedne, da se seznanji z ustrojem mehanične delavnice.

18 let brez spomina

L. 1918 so poslali Nemci v Francijo v zamenjavo za enega francoskega vojaka, svojega ujetnika, ki se ni mogel ničesar spominjati. 18 let je potem prebil ta nesrečnež

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

15

Tri tedne po misijonu grofovega jagra ni bilo na spregled in zopet so jeli govoriti o njem to in ono. Nekateri so celo vedeli povedati, da je sploh šel iz teh krajev. Toda divji lovci, ki so takim glasovom verjeli, so jo kaj kmalu skupili. Enemu je strel preluknjal nahrbtnik, drugemu je zbil klobuk z glave, o strelcu pa ni bilo ne duha ne sluha.

Nekaj dni nato je prišel grofov jagar pozno na noč v Kaplo k trgovcu po živež. Ko je opravil, ga je noč spet vzela.

Pozneje se je prikazal zdaj tu zdaj tam, toda nikoli v Šmarju ali na Fužini, temveč le pri tem ali onem hribovskem kmetu ali pa v mraku spodaj v Kapli, če mu je bilo česa treba. Z ljudmi je prav malo kaj spregovoril in se je kazal odurnega in mrkega. Tem bolj se je oklenil svojih gamsov.

Sicer je že oktobra zapadel planine sneg, potem pa je ostalo lepo vreme še dolgo stanovitno. Tako so se mogli gamsi še tja do decembra poditi po skalovju in v pečeh. Na večer so prihajali k jagrovi koči in mulili seno, ki ga jim je trosil.

Toda tudi sredi svoje gamsje družine jagar ni več občutil onega miru ko nekaj. Misijon mu ni

šel iz glave. Vedno zopet je moral misliti na to ali ono iz misijonskih pridig in večnost je stala pred njegovimi očmi mračna, neznana, grozna.

Ko bi le k spovedi ne bilo treba! Vse drugo bi bil rad storil. Bog vendar ne more zahtevati, da tvega dobro ime in življenje. Zakaj ne bi bilo tudi brez spovedi odpuščanja?

Tako je tuhtal cele dneve in noči in miru ni mogel najti. Iz dveh vej si je stesal okoren križ in ga postavil v koči poleg mize. Tu pred križem je odslej mnogo preklečal in premolil. Ker pa očenaša ni znal, je vso molitev strnil v eno samo prošnjo.

»O Bog, ne zavrzi me na sodni dan!«

Kadar so ga težke, samotne misli preveč potrle, je vzel rog, stopil pred kočjo in zaukal skozenj, da je donelo ure daleč, in gamsi so priskakljali od vseh strani in se podili okoli njega. Krmil jih je, jim dajal soli in se pogovarjal z njimi kakor z ljudmi. Včasih je »skokec«, poredni kozlič, ostal čez noč pri njem; tedaj so morala biti okenca vso noč odprta, ker žival ni mogla dihati, če ni vel mrzli planinski zrak okoli nje.

Toda še to edino, največje veselje, ki mu je bilo z gamsi, se mu je skazilo.

Božiča drugače ni čutil, le tu in tam je zaslišal glas zvonov iz doline in se spomnil na praznike. Tik poprej si je še nakupil živeža in potem nekaj tednov ni prišel iz svoje samote.

več hribov, pa iz vrha se v dolino hitro spravi vse potrebno za gašenje ognja. — Dovolite en nasvet. Občina in gasilci bi morali pograbit prilliko sedaj, ko si namerava Prosvetno društvo zidati dom. Upamo, da bi to društvo šlo gasilcem na roko in bi za malenkostno svoto lahko dobili v tem domu svoje prostore.

Sv. Jurij. Fantovska in dekliška Marijina družba je vprizorila na Veliko noč in na Velikonočni ponedeljek Kristusovo trpijenje. Igro je dil voditelj Marijine družbe. Vsi igralci so se v kratkem času vživel v vloge in nekateri so se celo mojestersko odrezali. Tako na primer: Stof VIII — Pilat, Buček Alojz — Kajfa, Janič Štefan — Jezus, Bokan Alojz — Juda in tudi vsi ostali. Ti igralci so s svojim nastopom najbolj povzdignili moč igre. Zelo spretne so bile na odru tudi naša dekleta: Kikec Matilda — angel, Markič Matilda — Marija, Lang Ivanka — Magdalena in ostale igralke in igralci. Vkljub slabemu vremenu je bil obisk obkrožen velik. Že-

limo si več takih iger. — Med našo mladino, kolikor jih je pač ostalo doma, se širijo klici po ustanovitvi prosvetnega društva. Imamo dobre fante in dekleta, moče, ki bi radi pristopili in delali v prosvetnem društvu, kakor ga že imajo skoraj po vseh župnijah. Saj je ravno pri nas, ki smo na meji, prosvetno delo najbolj potrebno. Upajmo, da bomo v kratkem tudi to imeli. — Kr. banska uprava je dovolila po en nov razred na šoli v Serdici in na Dolnjih Slavečih, kar je bilo seveda nad vse potrebno.

Visokošolec se vrgel pod vlak. V Dol. Lendavi se je vrgel pod vlak, ki ga je čisto razmehnil, 22letni Jožef Wortmann. Imenovan je študiral v Zagrebu zdravilstvo in je bil navdušen športnik. Vzrok samomora ni pojasnjen.

Vlom v podružnico Bate v Soboti. Še neodkriti storilci so vlomili med opoldanskim odmorom v podružnico Bate v Soboti ter so odnesli moških in ženskih čevljev za 5000 Din.

DRUŠTVENE VESTI

Kršćanska ženska zveza za Maribor in okoličico javlja vsem Marijinim častilcem, da priredi dne 3. in 4. julija t. l. veliko romanje k Devici Mariji na Brezje. Romanja se lahko udeleži vsak član in nečlan. Prosimo pa že danes vse, kateri bi se romanja radi udeležili, da se pravočasno prijavijo najpozneje pa do 1. junija. Vožnja bo polovična. Vsa nadaljna pojasnila še bomo pravočasno objavili. Odbor.

Prosvetno društvo v Dravogradu. Dravograd je v zadnjih mesecih nekoliko oživel. Versko življenje se je po prihodu novega g. prošta pozivilo, zlasti z ustanovitvijo Marijine družbe za dekleta. S prvo majnikovo nedeljo uvedemo apostolstvo mož in fantov. V politično upravnem oziru je Dravograd pred kratkim postal sedež okrajnega načelnstva in s tem mnogo pridobil v družabnem življenju. Bil pa je Dravograd dosedaj med onimi redkimi slovenskimi župnijami, ki še nimajo za svojo mladino ustanovljenega Prosvetnega društva. Tudi tej nujni potrebi se je sedaj odpomoglo. Kraljevska

banska uprava v Ljubljani je že potrdila nova pravila Prosvetnega društva za Dravograd. Društvo zadobi pravno osebnost s sklepom ustanovnega občnega zbora, ki se bo vršil na prvo nedeljo v majniku to je 2. maja popoldne po večernicah. Društvo bo imelo svoje prostore v prvem nadstropju mežnarije, kjer je bil svojčas šolski razred. Soba je velika in bo za vse društvene sestanke popolnoma zadostovala. V tej sobi se bo namestila društvena knjižnica, kjer bodo lahko člani vsako nedeljo dobivali dobre knjige v pouk in zabavo. Obenem bo tukaj društvena čitalnica, kjer bodo vsako nedeljo na razpolago razni časopisi in revije. Pričakujemo, da bo s prvo majnikovo nedeljo pričela društvena knjižnica že poslovati. Zaenkrat bomo naročili okoli \$00 najboljših slovenskih knjig. Prepričani smo, da bo ta društvena soba postala za našo mladino nadajevalna šola v kulturnem in nacionalnem oziru. Zato pričakujemo od strani dravogradske farane moralne in gmetne podpore. Fantje in dekleta, vam je v prvi vrsti namenjeno novoustanovljeno Prosvetno društvo. Veselite se tega dogodka, vstopite kot člani, agitirajte med sovrstniki, da bo ustanovni občni zbor naša prva manifestacija. Bog živi!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Na splošno željo občinstva ponovi tukajšnje Prosvetno društvo v nedeljo dne 25. aprila popoldne v prostorih gospe Kranjčeve sijajno uspelo kmečko dramo v štirih dejanjih »Za grunt«.

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo 11. aprila smo slovesno praznovali materinski dan. V povzdigo dneva smo uprizorili igro »Prisegana«. Bila je zelo lepa in zanimiva. Za vso to prireditve naj bo hvala g. voditelju P. Vladimirju in g. župniku R. Ladislavu.

Dornava pri Ptuj. Znano je vsem, da smo ustanovili v Dornavi fantovsko televadni odsek. To je društvo, ki nudi naši moški mladini temelj njihovemu bodočemu življenju, nudi jim primerno prosveto in utrjuje jih v značajnem versko-katoliškem življenju. Pa ne samo to. Ono jim nudi tudi primerne zabave, pošteno veselje in ono, za čimer dandanes mladina skoraj bi rekli najbolj teži in kar jo najbolj veseli, in to je: šport. Prosimo fante, da se vpišejo v naš odsek in pristopijo k naši televadbi! Vrata so odprta k nam vsak dan, vsako uro.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Prosvetno društvo opozarja cenj. občinstvo na veličastno ljudsko igro »Jurij Kozjak, slovenski janičar« v dveh delih in desetih slikah. V celem nastopa nad sto oseb. Prva predstava bo v nedeljo 8. maja, druga na predvečer birme na prostem pri cerkvi. Igro že danes priporočamo.

Artiče pri Brezicah. Lepo uspela materinska proslava, ki sta jo priredila Marijin vrtec ter Prosvetno društvo, bo ostala v nepozabnem spominu. Že dolgo časa niso naši ljudje zapuščali tako nahito polne dverane s takim zadovoljstvom kot minulo nedeljo. Na okusno ozaljšanem odru so se odgrinjali prizori, kakoršnih že davno nismo gledali. Saj je bil spored res bogat in pester z nič manj kot 18 točkami.

Za sv. birno —

molitvenike in rožnivece v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj. — Kupujte katoliške molitvenike v katoliških knjigarnah.

Do srede januarja se je vreme še držalo. Tedaj pa se je nenadoma sprevrglo. Južje je nastopilo, snega je bilo več, v vrhovih sta se sprijela jug in zapad, čez noč je pripihal še sever in vetri so zbesneli, da jagar še ni pomnil takega viharja.

Kar kuhalo se je v kotlu med stenami, težki oblaki so se podili in zagrinjali nebo, da je iz dneva nastala noč. Više zgoraj je bobnelo in grmelo, ko da drvijo vozovi ropotaje po skalah. Kjer se je vihar zaletel v votline in globeli, je tulil in rjovel, kakor da stokajo strahovi.

Viharji so se zaganjali v jagrovo kočo, jo tresli in butali vanjo, da se je zdelo, zdaj zdaj jo bodo razdejali. Plaho je plapolal ogenj na ognjišču, stene so ječale, skozi razpoke je silil sneg.

Celo grofovega jagra, ki ga ni bilo nikoli strah, je postalo groza. Kako je ubogim gamsom zunaj v tem metežu?

Poskusil je ven, da bi šel na gamse gledat. Le s težavo si je odprl duri. Tedaj mu je udaril sneg s tako silo v obraz, da mu je vzelo sapo, in vihar ga je vrgel na tla. Krčevito se je oprijel stene in se spravil pokonci. O gamsih ni bilo sledu. Ne videl ne slišal ni v tem divjem metežu. Naprej ni mogel. Še dobro, da ni mogel! Ko bi bil le za deset, dvajset korakov šel od kočice, bi jo bil morda sploh izgubil in bi je ne znal in ne mogel več najti. Tako se je vrnil in se zaprl med svoje štiri stene.

Več kot štiri in dvajset ur je razsajal vihar, šele tretje jutro se je podel. Le zdaj pa zdaj je butnil z vrha, potem se je unesel in utihnil. Toda zdaj je jelo snežiti ko nikoli. Kar sulo je sneg od vseh strani. Do poldne ga je bilo jagrovi koči že mimo duri in jagar si je le po sili še toliko odprl, da je mogel ven in vsaj toliko odkidati, da bi ga čisto ne zasulo. Proti večeru je sicer že bolj na tenko naletaval, toda bilo ga je že čez streho.

Jagra je jelo skrbeti. Mislil pa je manj nase kakor na svoje gamse. Čepel je za ognjiščem in strmel pred vse; za jed mu ni bilo. Ta samota in ta mrtvaški mir sta ga tiščala.

Tedaj je začul strahovito bučanje, vsa koča se je stresla, pod je strepetal.

O Bog, kaj je to? Ali je potres?

Ne! Plaz! Plazovi!

Odplahnil je duri in butil na plano. Nebo je bilo jasnije, enkrat se je prikazal polni mesec, pa spet izgubil v oblake. V motni mesečini je videl gore naokoli; bile so sive, kakor zavite v ogromen mrtvaški prt.

Tedaj se je tam na Mrzlici nekaj posvetilo, zaprašilo, udrlo — in ko blisk je udarilo nizdol, zahruščalo, zašumelo ko slap in tresnilo, kakor da se je utrgala gora. Jagra je vrgel veter na tla in šele čez nekaj časa se je zavedel, da se je z Mrzlice utrgal plaz.

V tem je zagrmelo tudi že okoli Črnega vrha.

kot št. 13 v nekem državnem zavetišču, med tem ko so stotine družin izjavljale, da so spoznale v njem kakšnega pogrešane svojca. V tem času je šlo med njimi in oblastmi sem in tja nič manj nego 400.000 pisem. Sedaj sta ostali samo še dve stranki, ki se potegujeta za moža brez spomina, in ena med njima, neka vdova, je navedla najbolj prepričljive dokaze za to, da je bolnik nje mož. V štirih tednih se bo sedaj odločilo, ali ga povede kot svojega priznanega moža na svoj dom v majhnem podeželskem mestecu.

Mož iz kavčuka

19letni krojaški pomočnik Mihael Tuticka se je v Budimpešti vrgel skozi okno tretjega nadstropja. Treščil je z vso